

azzal, hogy a mexikóiak némely *Notonecta*- és *Corixa*-fajt nem csak mint kész állatot, hanem annak petéit is eledelként kedvelik. Újabb időben nagy mennyiségben szállították a poloskát és petéit Angolországba, a hol madarak és halak táplálékául akarják használni. Kirkaldy G. W. számos példányát vizsgálta meg s úgy találta, hogy azok főleg két fajhoz tartoznak ú. m. : *Notonecta americana* Fabr. és *Corixa mercenaria* Say. Az utóbbi úgy látszik csak Mexikóban honos, míg az előbbi Mexikót, az Antillákat és Dél-Amerika jó részét lakja. Habár mindkét faj vízi állat, éjjelre elszokták hagyni a vizet. Hálóval fogják, megszártják és madártáplálékként eladják, de a benszülöttek, salétrommal elkészítve, meg is eszik; apró petéit pedig, szintúgy mint a kaviárt, csemegének tekintik. Kellő időben a tavak sekély részein nádkötegeket sülyesztenek el, a melyekbe a poloskák lerakják petéiket. Ezeket liszttel keverik s úgy nyersen eszik meg. De a petéket magukban is egyszerűen leforasztyák, miáltal halikra külszint és kaviárízt nyerne. Ez a poloskafaj jelentékeny kereskedelmi cikket is képez. A *Corixa mercenaria* nihetelen mennyiségben fordul ott elő, mi abból is kitünik, hogy az imagot tonnákban szállítják, melyek mindegyike 250 millió egyedtet foglal magában. A peték száma pedig épenséggel kiszámíthatatlan.

A kagylók héjai és a rovarok. Az *Anodonták*, az *Unio pictorum*, *inmidus*, *batavus* nem ritkák a vizekben. Ezen állatoknak héjai, ha azok elpusztulnak, kinyílnak és nem ritkán szolgálnak más állatoknak lakásul, esetleg védelmezésül, részint a külső, részint a belső oldalon. A héjaknak úgy külső, mint belső oldalán gyakran találhatjuk a *Phryganeidáknak* tegezeit oda erősítve, mert tudvalevőleg a lárvák tegezeikkel részint mozoghatnak, részint nem, pl a *Philopotamus*, *Hydropsychék* Tegezeket találhatunk az umbo alatt levő mélyedésben, mely, minthogy bepiszkolódhatik, majdnem olyan szinű, mint a tegezé. Az *Unio pictorum* olyan héját is találtam, melynek belső oldalán gödör volt, mert a gyöngyház hiányzott. Ezen gödör iszappal volt kitöltve és ebben tartózkodott az *Ephemera vulgata* L. lárvája. A kagylók héjai között nem ritkák a nadályok, az említett kagylón is voltak. Meg kell jegyezni, hogy más kagylók héjai között is találtam nadályokat és több lárvát. A lárvák búvóhelyet, védelmet kereshettek, de a nadálynak is hasznára lehetett a lárváknak ott tartózkodása. Az előny, melyet a lárvák a nadálynak biztosítanak, valószínűleg az, hogy a békák, melyek ilyen lárvákra vadásznak, a héj közelébe jutnak, hogy azokat megkerítsék, de amint a közelben vannak, a nadály annál könnyebben rávetheti magát a békára, melynek vérét áhitozza, tehát ezen esetben a lárvák a védelem fejében viszszo szolgálatot tesz a nadálynak, vagyis ezek kölcsönösen segítik egymást.

D.

A szőlőbetegségek közül Németországban az 1898. évben a Phylloxerán kívül a következők léptek fel. A szőlőmoly, *Cochylis ambiguella* a Rajna mentén okozott kárt, Sziléziában is, a hol a hernyót szedették, a molyt enyves ernyővel fogták s ezt máj. 29 ig

folytatták: a II-ik ivadék ellen ugyan úgy jártak el. A szőlőiloncza (*Tortrix pilleriana*) nem okozott lényeges kárt. Annal érzékenyebb volt a szőlőszelény (*Rhynchites betuleti*) fellépése főleg Pfalzban, Badenben és Hassziában, a hol tokjait összeszedték s elégették. Ugyanígy jártak el az *Oliorrhynchus ligustici* bogár ellen, mely a Rajnán nagyobb kárt tett. Ugyanott erősen garázdálkodott az *Eumolpus vitis*, mindazonáltal mit sem tettek ellene. Az *Anomala aenea* álczája és a drótféreg (*Agriotes lineatus*) csak csekély mértékben károsított; még csekélyebben a *Dactylopius vitis* és *Lecanium vini* nevű paizstetű; a *Coccus vitis* paizstetűt is csak szőrványosan figyelték meg: meszeléssel és ledörzsöléssel pusztították. A szőlőatka (*Phytoptus vitis*) nagy mennyiségben lépett fel. Nagy kárt idézett elő a *Tetranichus telarius* atka, mely ellen rézgáliczot és meszet alkalmaztak jó sikerrel. Kevés kárt tett a vetési bagolyvilla (*Agrotis segetum*) hernyója; annál nagyobbat helyenkint a darazsak, úgy hogy darázfészek pusztítását 30 fillérral jutalmazták.

A lepke olajtalanítása. Számos lepkének az a kellemetlen tulajdonsága, hogy olajos (zsíros) lesz. Ilyenek főleg a Sesiák, Cossidák, Hepialidák, számos Noctua, sőt egyes nappali lepke is. Eleinte rendszerint a por kezd fényesedni, mintha olajba mártották volna; ez az olajoság kezd aztán terjedni és végül elfoglalja az egész testet és minden szárnyat. Minthogy a legtöbb gyűjtő ily esetben nem tud segíteni, az olajos lepkét a gyűjteményben hagyja, míg teljesen elromlik. Pedig könnyen lehet ezen segíteni, még pedig következőleg. Az olajos lepkét ócska fészítő deszkára tűzzük, az olajos részeket benzinnel beecsetezzük és magnésinaport, tajtékpport vagy federweiszt hintünk rájuk. Negyedóra múlva a port finom ecsettel eltávolítjuk s előttünk áll a uszta lepke. Ha azonban az olajosodás már régebb keletű, esetleg ismételni kell az előbbi eljárást, és ha a potroh még akkor is olajos, úgy azt óvatosan le kell törni, 2—3 napig benzinben áztatni s úgy aztán valamelyik porral megtisztítani, minek megtörténte után a potrohot ismét felragasztjuk és a lepkét bátran a gyűjteménybe tűzhetjük, mert az többé már meg nem olajosodik.

A. A. L.

Kártékony bogarak. Az 1898-ban bogarak által okozott károkról értekezvén, Eckstein K. megjegyzi, hogy némely kártékony rovar bizonyos években nagyobb károkat okoz, mint minőket eddig róla felfegyeztek. A mondott évben felhossa például a következőket: *Pissodes harcyniae*, melynek imagoja a luczfenyőket megtámadta s az okozott gyanta kiizzadás által megölte; *P. validirostris*, mely a friss luczfenyőtobozokat megrágtá; *P. notatus*, mely a luczfenyő kérgébe apró, de mély lyukakat rágott, a *Magdalis duplicata* az egvéves fenyőágakat és tavaszkor a fiatal hajtáson levő rügyeket támadta meg; a *Cryptorhynchus lapathi* fűzfágakba és égerfahajtásokba lyukakat vájt; az *Eccoptogaster (Scolytus) intricatus* a tavalyi tölgyfahajtásokba lyukakat rágott, úgy hogy az idei hajtás elszáradt. Mindezen kártételek oka az, hogy a bogarak táplálékszükségele petézéskor igen nagy, amint hát a cserebogár is 2—3 peteszaka közt újra előkerül táplálkozni.